هفته نامهٔ

مجاهد

وآنان که در راه ما با جان و مال جهادکنند محققاً آنان را به راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است

قرآن کریم

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان



من پیش از این که وارد مدرسهٔ امام ابوحنیفه شوم، در آرزوی پیوستن به اردو بودم و انتظار روزی را می کشیدم که شامل امتحان شمولیت در مکتب حربی شوم، اما در آن زمان تعداد معدودی را در لیسهٔ حربی می پذیرفتند.

از سخنان رهبر شهید

دور ششم –سال چهاردهم – شمارهٔ هفدهم۳ اسد ۱۳۹۴ ۸ شوال المکرم ۱۴۳۶ 25 July 2015

سفر بدخشان

ص۳



پیام صلاح الدین ربانی رئیس جمعیت اسلامی و وزیر امور خارجه در مورد حملهٔ خونین انتحاری در ولسوالی المار فاریاب

دشمنان مردم افغانستان یک بار دیگر دست کین از آستین برون کرده و با انجام حملهٔ خونین انتحاری در ولسوالی المار ولایت فاریاب، شماری از هموطنان عزیز مان را شهید و شمار دیگری را زخمی کرده اند.

حملهٔ انتحاری روز چهارشنبه ۳۱ سرطان که در میان غیرنظامیان در مرکز شهر ولسوالی المار انجام یافت، اوج قساوت دشمنان مردم افغانستان را نشان می دهد و سندی است که عدم پایبندی آن ها به اصول و ارزش اسلامی را نشان می دهد.

جمعیت اسلامی افغانستان، ضمن محکوم کردن اینگونه جنایت ها، به شهداء بهشت برین و به زخمی های این حادثه شفای عاجل از بارگاه ایزد متعال استدعا دارد.

دور بعدی مذاکرات با طالبان

وحید مژده

دولت افغانستان از آمادگی ها برای شرکت در نشست سوم با طالبان به وساطت پاکستان خبر می دهد. نماینده گان جناح های مختلف حکومت افغانستان قبلاً دو دور مذاکرات را در شهر ارومچی کشور چین و سپس در تفریحگاه تابستانی مری در نزدیکی اسلام آباد با افرادی از طالبان انجام داده اند که گفته می شود غیر از نماینده گان بلند رتبهٔ آی اس آی، نماینده گان امریکا و چین نیز در آن نشست ها بشکل ناظر شرکت داشتند.

این نشست ها و بخصوص نشست مری در نزدیکی اسلام آباد، یک پیروزی برای پاکستان تلقی شد و نیز این ادعای ص۶

وزیر دفاع ملی یا موضوع حیثیتی!

اندیشه

قرار بود با گرفتن رأی تأیید نامزد وزیر وزارت دفاع ملی از سوی ولسی جرگه، آخرین مهرهٔ تکمیلی کابینهٔ حکومت وحدت ملی مکمل گردد. اما پس از آن که نامزد وزیر وزارت دفاع ملی رأی منفی آورد، تا هنوز این وزارت توسط سرپرست اداره می شود و بدین ترتیب یکی از وزارت‌خانه های کلیدی حکومت وحدت ملی در خلای مشروعیت به سر می برد.

معصوم ستانکزی نامزد وزیر دفاع ملی، پیش از معرفی شدنش به پارلمان سرپرست وزارت دفاع بود و از مدتی بدین سو در این سمت ایفای وظیفه می نماید. این در حالیست که سایر نامزد وزرا وقتی رأی نیاوردند، سرپرست باقی نه ماندند، بلکه وزارت خانه ها توسط معینان سرپرست اداره می شدند. اما وزارت دفاع که از اهمیت ویژه برخوردار است و از وزارت های کلیدی می باشد، توسط سرپرست اداره می شود. سرپرست ها معمولاً از صلاحیت اجرایی بیشتر برخوردار نیستند. در شرایطی که کشور در حالت جنگ است، باید وزیر جنگ آن بار سنگین مسوولیت ها را با مشروعیتی که از سوی نمایندگان مردم کسب می کند، به پیش ببرد. ادامهٔ کار سرپرستی از سنت های دیرینهٔ حکومت آقای کرزی می باشد. در زمان زمامداری او سرپرست ها برخلاف قانون برای مدت های طولانی باقی می ماندند. مدت سرپرستی از لحاظ قانونی سه ماه می باشد. در صورتی که کار سرپرستی در وزارت دفاع ملی بیش از سه ماه ادامه یابد، حکومت وحدت ملی قانون را نقض می کند. از سوی هم آوازه است که رئیس جمهور غنی تصمیم ندارد ص۷



دست آورد ایران از توافق هستوی با گروه ۵+۱

ابوبکر سبزوار

سرانجام پس از ۲۲ ماه مذاکرات دشوار میان ایران و کشور های عضو گروه ۵+۱ که شامل کشور های امریکا، آلمان، چین، فرانسه و روسیه می باشند و نیز نمایندهٔ سیاست خارجی اتحادیهٔ اروپا، سرانجام به تاریخ ۲۲ سرطان توافقی حاصل شد که به موجب آن قرار است ایران با قبول یک سلسله محدودیت ها، برنامهٔ اتومی خود را در تحت نظر آژانس بین المللی اتومی ادامه دهد و ص۷

فساد در معارف نگران کننده است! ص۲

مذاکرات صلح یا تکرار سناریوی گذشته! ص۲

عید؛ تداوم اعمال نکو یا آغاز معاصی! ص۴

د سولې لپاره له مذاکراتو وروسته هم؛ د ناامنیو ډېرښت!! ۵مخ

مجاهد
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان
مؤسس: شهید استاد برهان الدین ربانی
سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی
ناشر : دفتر فرهنگی
زیر نظر هیئت تحریر
آدرس: کوچهٔ اول سرک لیسهٔ نادریه – عقب تلویزیون نور.
شمارهٔ تلفن:۰۷۸۸۴۰۸۶۳۵/ ۰۷۷۲۰۳۶۴۱۲
Website: www.mujahedweekly.com
E-mail: Mujahid1357@Yahoo&hotmail.com

سرمقاله

فساد در معارف نگران کننده است!

بعد از آن‌که دکتور اسدالله حنیف بلخی بحیث وزیر جدید معارف افغانستان نامزد و انتخابات گردید، از گوشهٔ فساد در این وزارت پرده برداشت. حنیف گفت: در برخی مناطق نا امن مکتب وجود ندارد؛ اما امکانات، معاشات معلمان و مصارف مکاتب از دولت گرفته می شود و مکاتیب و معلمان خیالی وجود دارد.

پس ازاین اظهارات، سیگار یا ادارهٔ سرمفتش امریکا برای بازسازی افغانستان نیز طی گزارشی از فساد گسترده در معارف افغانستان خبر داده گفت: وزیر پیشین معارف میلیون ها دالر را از کمک هایی که در بخش معارف اختصاص داده شده بود، حیف و میل کرده است. در این گزارش خاطر نشان گردیده بود که طی چند سال گذشته امریکا و کشورهای جامعهٔ جهانی برای مکاتب بدون دانش آموز، و آموزگاران خیالی، چندین میلیون دالر پول پرداخت کرده است.

با اظهارات وزیر جدید معارف و نشر گزارش سیگار، فاروق وردک وزیر پیشین معارف در ارتباط با هدر رفتن میلیون ها دالر در نظام آموزشی افغانستان، هرگونه اتهام وارده به خود را رد کرد و آن را "بی بنیاد و میان تهی" خواند.

این اظهارات و بگو مگوها در مورد فساد در معارف کشور، پای کمیسیون نُه نفری بررسی را که از سوی حکومت تعیین گردید، به وزارت معارف کشاند تا در مدت یک ماه یافته های شان را با رئیس حکومت شریک سازد. در حالی‌که از تعیین هیئت به هدف بررسی فساد اداری در وزارت معارف، حدود دو هفته می گذرد تا حال این هیئت کاری انجام نداده اند.

فساد در همه ادارات نگران کننده است، اما فساد در معارف افغانستان که بازی با آینده سازان کشور است، نگران کننده تر می باشد. در حالی‌که از پرده برداشتن فساد در وزارت معارف، از وزیر جدید معارف کشور و ادارهٔ سیگار ابراز سپاس و امتنان داریم و از سران حکومت وحدت ملی که مبارزه با فساد اداری در اولویت کاری شان قرار دارد، توظیف این هیئت را بخاطر بررسی قضیهٔ فساد یک اقدام نیک می دانیم. از هیئت موظف می طلبیم بدون درنظرداشت این و آن، بخاطر دلسوزی به اطفال، جوانان و نوجوانان کشور، باید کار شان را در زمان تعیین شده، با خلوص نیت به پایان رسانیده، یافته های شان را تقدیم ارگان های ذیربط نمایند تا "سیه روی شود هرکه در او غش باشد"!

هرگاه دولت اراده برای برچیدن بساط این پدیدهٔ شوم داشته باشد و در زمینه اقدام جدی نماید، و همچنان به جای ادارات همسان مبارزه با فساد، یک ادارهٔ قوی را ایجاد و حمایت نماید و عاملین فساد را در سطوح مختلف به دادگاه و محاکمه بکشاند، ترقی و پیشرفت قابل ملاحظه را در کشور شاهد خواهیم بود و آنجاست که جامعهٔ جهانی و مردم افغانستان باورمندی شان نسبت به حاکمیت تقویت خواهد یافت. در صورت بی توجهی، این پدیدهٔ شوم رشد بیشتر خواهد کرد که صدمهٔ کلان آن متوجه مردم فقیر و تهیدست کشور می گردد و افغانستان همه ساله در ردیف کشور های فساد پیشه، با حفظ نمرات اول و یا دوم زبانزد جهان خواهد شد!

مذاکرات صلح یا تکرار سناریوی گذشته

■ عنایت

در این روزها حرف و حدیث های زیادی از مذاکرات صلح حکومت افغانستان با طالبان شنیده می شود. علت گرم شدن مذاکرات هم این است که این بار پاکستان میزبانی مذاکرات را به عهده گرفته است. پاکستان به دلیل این که از طالبان طی دو دههٔ گذشته حمایت همه جانبه نموده است، میزبانی این کشور در مذاکرات صلح نیز می تواند نسبت به مؤفقیت آن امیدوار کننده باشد. چون بارها شنیده شده است، "اگر پاکستان بخواهد درافغانستان صلح تأمین می شود" در غیر آن مذاکرات به میزبانی هر کشوری که صورت گیرد، جز ضایع کردن وقت، نتیجهٔ ملموسی نخواهد، داشت. چندی پیش استاد عطا محمد نور سرپرست ولایت بلخ و رئیس اجرایی جمعیت اسلامی افغانستان نیز پاکستان را عامل (صلح و جنگ) در افغانستان عنوان کرد. روی هم رفته در این اواخر مقامات پاکستان نوید آمد آمد صلح را به حکومت افغانستان داده اند.

سرتاج عزیز مشاور ارشد نخست وزیر پاکستان طی روزهای اخیر گفته است، دستاوردهای خوبی در مذاکرات با طالبان به دست آمده و احتمالاً دور بعدی نشست میان نماینده گان حکومت افغانستان و طالبان در جریان همین ماه برگزار گردد.

این مقام پاکستانی نیز گفته است که امضای تفاهم نامهٔ اطلاعاتی میان امنیت ملی افغانستان و سازمان اطلاعاتی پاکستان یعنی (آی اس آی) می تواند در بر قراری ثبات در دو طرف مرز کمک کند. برای نخستین بار پاکستان آمده شد، تا از گفتگوهای نمایندگان دولت افغانستان و طالبان، گروهی تحت حمایتش با نظارت چین و امریکا در پانزدهم سرطان میزبانی کند. هرچند این مذاکرات به نتایج مملوسی نرسید، اما هردو طرف توافق کردند تا در دور دوم مذاکرات، فهرستی از خواسته های پیشنهادی خود را به طرف مقابل ارائه دهند. تا هنوز مشخص نیست که دور دوم مذاکرات با چه خواست های و در کجا برگزار می شود. برخی آگاهان می گویند که ممکن است این بار نیز پاکستان از مذاکرات صلح میزبانی کند.

به نظر می رسد که در دور بعدی، طالبان نیز خواسته های همیشه‌گی شان را که عبارت از خروج کامل نیروهای خارجی، ایجاد حکومت موقت، کنار زدن برخی آزادی های شهروندی، محدود نمودن آزادی های زنان، تعدیل قانون اساسی باشد، بار دیگر تکرار کنند.

از سوی هم دولت افغانستان همواره تأکید کرده است که بر سر ارزش های مندرج قانون اساسی معامله نخواهد کرد. نماینده گان دولت افغانستان و طالبان در گذشته نیز باهم دیدارهای داشته اند. پیش از مذاکرات اسلام آباد، چین نیز میزبان هردو طرف بود. بعدها یک مقام پاکستانی فاش کرد که این کشور چین را تشویق کرد، تا میزبانی صلح را به عهده بگیرد. چین و پاکستان شرکایی استراتیژیک هستند و از عمق روابط بیشتر تجارتی، ترانزیتی و فرهنگی برخوردار می باشند.

به این همه امیدواری ها، هنوز باور بر این است که این مذاکرات به نتایجی نمی رسد و جنگ برای سال های آینده در کشور ادامه خواهد داشت. چون پاکستان که بازیگر عمده در این جنگ است، به اهداف استراتیژیک خود تا هنوز دست نیافته و نمی خواهد صلح در منطقه حاکم شود. اما یک مقام نظامی پاکستان به خبرگزاری رویتر گفته است "پروسهٔ صلح افغانستان به عنوان هدف اصلی پالیسی خارجی این کشور می باشد".

رویترز می نویسد، شماری از مقام های فعلی و پیشین حکومت افغانستان که پاکستان را به حمایت مالی و تجهیزاتی از طالبان متهم می کنند، به تلاش های پاکستان در زمینهٔ آوردن صلح به دیدهٔ شک می نگرند و می پرسند پاکستان واقعاً از گفتگو های صلح حمایت می کند؟

از سوی هم خیلی ها معتقد اند که ادامهٔ جنگ در افغانستان، کشورهای غربی، از جمله امریکا را قادر می سازد، تا فشارهای لازم را به رقبای سیاسی خود در این منطقه وارد سازد. خیلی از سیاست مداران افغانستان از جمله حامد کرزی امریکا و برخی کشورهای غربی را عامل جنگ در افغانستان می دانند. باری حامد کرزی گفته بود: امریکا عامل عمده بر سر راه صلح در افغانستان است."

بروز گروه داعش در مرزهای شمالی افغاستان و انتقال جنگ از جنوب به شمال شک و گمان های زیادی را در مظان عمومی در مورد حمایت غرب از جنگ در افغانستان زیاد نموده است. اما قصر سفید از تلاش های پاکستان برای تسهیل مذاکرات صلح افغانستان، ستایش کرده و از آن ظاهراً حمایت کرده است. جاش ارنست سخنگوی قصر سفید در این مورد گفته است که ایالات متحده، حکومت افغانستان را به خاطر اولویت دهی به تلاش های صلح و مفاهمه با طالبان ستایش می کند.

در عین حال شماری از نماینده گان مجلس و آگاهان سیاسی می‌گویند، در مذاکرات صلح دولت افغانستان برنامهٔ مشخص و واضح ندارد و همواره به دنبال صلح، از موقف ضعیف نمایان شده است. این آگاهان می گویند، برنامهٔ ابهام آمیز حکومت افغانستان، طالبان را در سر میز مذاکره جسور تر ساخته است و در مقابل نقش حکومت را ضعیف جلوه داده است.

چه کسی از مذکرات صلح سود می برد؟

پاکستان با گذشت هر روز در قضایای افغانستان پرقوت نمایان می شود و از این مذکرات سود می برد. نشنستن در زیر ریش جنرالان پاکستانی این دیدگاه را قوت می بخشد که همه کاره در قضایایی افغانستان پاکستان است. وقتی پاکستان می گوید چین در مشوره با این کشور، آماده شد نقش بازی کند، این مفهوم را می رساند که پاکستان در چانه زنی های صلح و جنگ پر قدرت است. این در حالی‌ست که دیگر همسایه های و کشورهای دخیل در قضایایی افغاستان، از ایران گرفته تا روسیه و هند... درگیر مسایل خود اند و هیچ گونه نقشی نتوانستند در قضیهٔ صلح یا روند مذاکرات بازی کنند. نگرانی عمده این است که قضیه افغانستان بار دیگر به دست پاکستان افتیده و این نظامیان پاکستان اند که برای ما تقدیر و سرنوشت تعیین می کنند. طالبان نیز با مذاکرات صلح مشروعیت بیشتر کسب می کنند و در اذهان عمومی و حلقاتی بیرونی بیش از پیش مطرح می شوند. بنا بر آن برای دولت افغانستان جز فرصت سوزی و مطرح کردن دشمن چیزی بدست نخواهد آمد.

بایـد هـای دولـت افغانـستان در مذاکرات صلح

دیپلوماسی فعال: از طریق مذاکرات دو جانبه و چند جانبه، تطمیع و قانع سازی طرف های جنگ و حامیان طالبان، می توان به صلح پایدار دست یافت. فعال شدن دستگاه دیپلوماسی کشور در زمینه می تواند نویدی برای تأمین صلح باعزت و آبرومند باشد.

تبادل اطلاعات: رأیزنی های استخباراتی همراه به شک و تردیدها می تواند، دشمن را مجبور به صلح و مذکراه نمایند.

تقویت نیروهای رزمی: تقویت و تجهیز ارتش ملی، پولیس ملی و افراد منسوب، به ادارهٔ امنیت ملی می تواند دشمن را در صحنهٔ محاربه تضعیف نماید. سرکوبی پیهم دشمن می تواند پایی آنان را به میز مذاکره بکشاند.

تقویت و تطهیر نظام عدلی و قضایی: نگاه نو به این سکتور نیز می تواند از یک طرف اعتماد مردم را جلب کند و از سوی هم با مجازات و محاکمه تروریست ها صفوف آنان را متزلزل می سازد.

تعمیم فرهنگ صلح: تبلیغ فرهنگ صلح در میان مردم و آن جاهایی که طالبان سرباز گیری می کنند. در صورت به کار گیری چنین موقف ها می توان به صلح پایدار و با عزت دست یافت. در غیر آن، سناریویی گذشته را پاکستان بار دیگر تکرار خواهد کرد و دشمنان را جسور و پر رو خواهد ساخت.

سفر بدخشان

■ **فیض**

محترم صلاح الدین ربانی رئیس جمعیت اسلامی افغانستان و وزیر امور خارجهٔ کشور صبح روز چهارشنبه ۲۴ سرطان به بدخشان سفر کرده بود. هدف این سفر، بررسی وضع امنیتی اینولاء و دیدار با مردم بدخشان عنوان شده تا به آنها اطمینان داده شود که در حل چالش های امنیتی بدخشان؛ بی توجه نبوده و تلاش های جدی می نمایند. رئیس جمعیت اسلامی همچنان به مردم آندیار اطمینان داده است که در امر مهار بد امنی های بدخشان با مردم این ولایت همکاری جدی می کند. او با نگرانی از وضعیت بد امنیتی درین ولایت گفته است که، قربانی های مردم بدخشان نا دیده گرفته می شود و حکومت را در جریان خواهد گذاشت.

آقای ربانی خطاب به مردم بدخشان گفته است که، در خصوص بد امنی های بدخشان با مقام های امنیتی و رهبران حکومت وحدت ملی نیز دیدار کرده است و مقام های امنیتی و رهبران درین مورد بی توجه نیستند. وی ابراز امیدواری کرد که کار ساخت و ساز برق شورابک این ولایت به زودی تکمیل می گردد.

رئیس جمعیت اسلامی گفت، مردم بدخشان سزاوار خدمات بسیار اند تا حکومت به آنان همکاری کند. وی از رشادت و قربانی های مردم بدخشان به ویژه در دوران جهاد و مقاومت مردم افغانستان و دوران طالبان و تروریزم بین المللی ستایش کرد.

آقای ربانی حین اقامت شان در ولایت بدخشان، تعدادی از بزرگان، علماء، مجاهدین و جوانان را برای ضیافت افطاری در قصر کوکچه مرکز آن ولایت دعوت بعمل آوردند.

محترم رئیس جمعیت اسلامی افغانستان نماز عید سعید فطر را در مسجد جامع قریهٔ شورابک، یکی از نواحی مرکز ولایت بدخشان، ادا و سپس با اهالی این منطقه عید مبارکی نمودند.

همچنان محترم صلاح الدین ربانی رئیس جمعیت اسلامی افغانستان برای بازدید از مریضان و زخمی های جنگ های اخیر، روز اول عید سعید فطر، از شفاخانهٔ مرکزی ولایت بدخشان دیدن بعمل آورد. بعد از احوال پرسی و جویای معلومات از دکتران موظف، از بارگاه رب العزت شفای عاجل را برای مریضان خواسته و با مساعدت های نقدی عید سعید فطر را برای شان تبریک گفتند.

آقای ربانی وزیر امور خارجهٔ کشور و رئیس جمعیت اسلامی افغانستان در سفر به ولایت بدخشان با باشنده گان ولسوالی ارگوی این ولایت دیدار و گفتگو کردند. در این دیدار باشنده گان این ولسوالی مشکلات خود را با آقای ربانی درمیان گذاشتند و در مقابل از وی خواستار رسیدگی به آن شدند. وزیر امور خارجهٔ کشور نیز تأکید کردند که مشکلات این باشنده گان را با مقام های مسوول در مرکز در میان خواهد گذاشت.

در همین حال رئیس جمعیت اسلامی با خانواده عبدالجبار مصدق ولسوالی پیشین ولسوالی کشم ولایت بدخشان نیز دیدار کرد. ضمن ابراز غم شریکی، بروح آن شهید اتحاف دعا نمودند. آقای مصدق از فرماندهان پیشین جهادی بود که چندی پیش در پی انفجار ماین به شهادت رسیده بود. خانواده آقای مصدق در این دیدار تأکید کرد که عاملان ترور وی باید شناسایی و مورد تعقیب عدلی قرار گیرند.

در این سفر، محترم صلاح الدین ربانی رئیس جمعیت اسلامی افغانستان با اهالی مسجد مظفر آباد مرکز ولایت بدخشان نیز



دیدار و آخرین وضعیت کشور را به سمع حاضرین رسانیدند.

رئیس جمعیت اسلامی افغانستان در این سفر از دانشگاه ولایت بدخشان دیدار کرد، سخنان مسوولان را استماع و در همکاری با این نهاد علمی تعهد نمود.

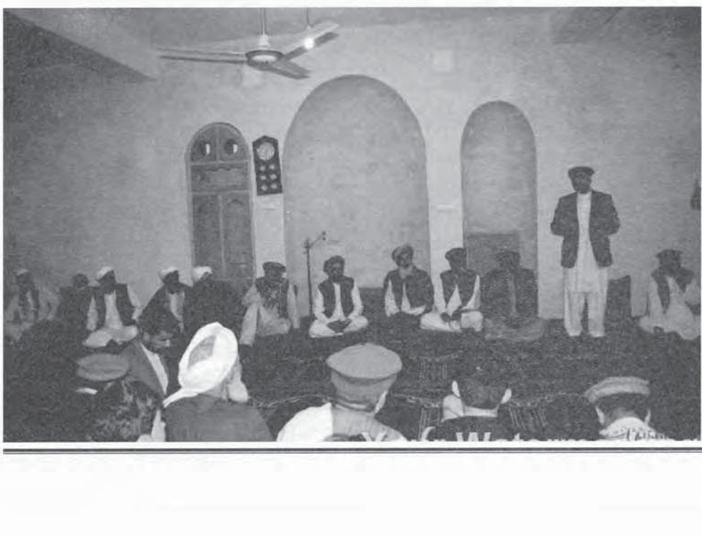
محترم صلاح الدین ربانی رئیس جمعیت اسلامی افغانستان و وزیر امور خارجهٔ کشور در ادامهٔ دیدارهای مردمی، روز سوم عید سعید فطر با جمع کثیر از بزرگان، متنفذین، علماء، مجاهدین و جوانان مرکز و ولسوالی های ۲۷ گانهٔ ولایت بدخشان در تالار رهبر شهید دیدار کرد و ضمن اینکه ایشان را در جریان قضایای کشور قرار داد، هدف از این مجلس بزرگ مردمی، استماع به چالش‌های موجود و پیشنهادها برای بهبود وضعیت زندگی ساکنین این ولسوالی ها بالخصوص بحث بالای راهکارهای مشخص برای بهبود وضع امنیتی این مناطق بود.

در ادامهٔ دیدارهای مردمی، سه شنبه ۳۰ سرطان محترم صلاح الدین ربانی رئیس جمعیت اسلامی افغانستان و وزیر امورخارجهٔ کشور با نماینده های مؤسسات داخلی و خارجی مقیم ولایت بدخشان و با تعدادی از فعالان جامعهٔ مدنی دیدار کردند.

در این نشست ها و مجالس، رئیس جمعیت اسلامی افغانستان و وزیر امور خارجهٔ کشور را محترم شاه ولی الله ادیب سرپرست ولایت بدخشان، برخی فرماندهان سابق دوره های جهاد و مقاومت، علماء، متنفذین و جوانان همراهی می کردند. ■



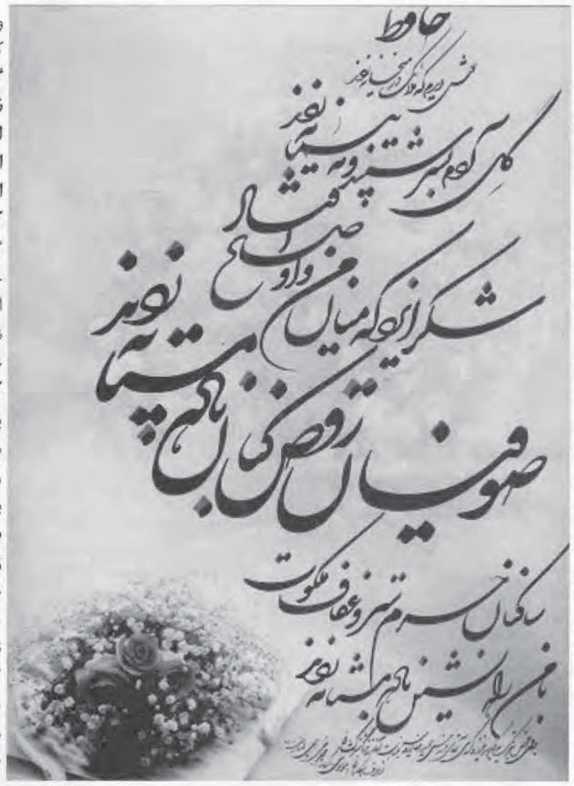






اثرپذیری شعر فارسی دری از قرآن کریم و حدیث شریف

عبدالعلی کوهی / استاد دانشگاه کابل



وقتی شعر فارسی به مرحلۀ بلوغ می رسد که فرهنگ اسلام برخاسته از قرآن و حدیث، تحول عظیمی در جامعه بوجود آورده بود. پس از گسترش فرهنگ اسلام زبان عربی که همزاد قرآن و اسلام بود، زبانی های بومی را تحت تاثیر قرار داد و زبان عربی، زبان مسجد، مدرسه، مکتب، دیوان و دربار گردید و در میان اهل کتاب، قلم و درس، بحث به وعظ زبان رسمی و همگانی شد.

کتاب ها به این زبان نوشته می شود، درس های به این زبان گفته و آموخته می شود، وعظ های به این زبان انجام می شد، به ویژه که همگان ناگزیر بودند با این زبان نماز و نیایش کنند و کتاب خدا را به قصد ثواب تلاوت و قرائت کنند. این کار موجب گردید که زبان عربی کاربرد بیشتر یابد. واژه‌گان و تعبیر های عربی بر توانایی و بار واژه گانی زبان فارسی دری کمک نمود و به آن توانایی بخشید و زمینه اثرپذیری های گوناگون فرهنگ فارسی دری از فرهنگی اسلامی–عربی را فراهم ساخت.

از نخستین روز های انتشار اسلام در قلمرو زبان فارسی و ایران تاریخی بازار دانش آموزی و علم آموزی که بر محور قرآن و حدیث می چرخید، رونق بیشتر یافت و از مدرسه های اسلامی چهره های پر آوازه یی بوجود آمد و عالمان بزرگ در قلمرو اسلام و از برکت مدرسه های اسلامی و فرهنگی اسلامی – عربی به خدمت گزاری مردم پرداختند. بسیاری از شاعران بزرگ زبان فارسی در همین مدرسه ها درس خوانده بودند و دانش اندوخته بودند و افزون بر لغت، صرف، نحو، بلاغت، بیان با معارف قرآنی و حدیث پیامبر اسلام آشنا گردیدند و از این دو چشمۀ جوشان کسب فیض نمودند تا این که زمینۀ بهره گیری و اثر پذیری شاعران فارسی گوی از قرآن کریم و حدیث نبوی آشکار گردید.

پیشینۀ بهره گیری و اثر پذیری سخنوران فارسی دری از قرآن و حدیث به آغاز پیدایی و پا گیری شعر فارسی یعنی نیمه های سدۀ سوم می رسد. اثر پذیری از قرآن و حدیث گاهی پیدا و آشکار است و گاه پوشیده و پنهان، گاه آیه و یا حدیث با همان ساختار عربی در سرودۀ شاعران آمده است؛ مانند این بیت کمال خجندی:

داریم ساقیا هوس عشرت و نشاط
جویای راه‌ی میکده ایمۀ اهدنا الصراط

و یا گوینده به شیوۀ نقل قول، سخن خویش را از زبان آیه یا حدیثی گزارش کند؛ مانند ای بیت های مولانا:

گفت پیغمبر علی را کای علی
شیر حقی پهلوان پر دلی
لیک بر شیری مکن هم اعتماد
اندراسا در سایۀ نخل امید
اندرا در سایه ی آن عاقلی
کس نداند برد از راه ناقلی

گاه دیده شده است که شاعر به طور پنهان مضمون و یا تصویری از قرآن و حدیث را در سرودۀ خویش آورده است و شاعر به آن اشاره یی نه نموده است؛ اما می توان به اساس قرینه و احوال شعر به آن منبع الهام پی برد؛ مانند این شعر حافظ:

عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت
که گناه دیگران بر تو نخواهند نوشت

به طور آشکار معلوم است که حافظ مصراع دوم را از سورۀ انعام، آیه ۱۶۴ که مفهوم آن چنین است (هیچ کس بار گنای کس دیگری را بر دوش نمی گیرد، وام گرفته است و بیت خویش را بر پایۀ آن بنیاد نهاده است. و یا مثلاً در این بیت سنایی:

ملک دنیا مجوی و حکمت جوی
زانکه آن اندک است و این بسیار

سنایی در پرداخت این بیت خویش بی گمان با آیه های که دنیا را اندک و حکمت را بسیار شمرده است، نظر داشته است مانند (کالا های دنیا اندک است نساء ۷۷) (به هر کس حکمت داده شود بقره ۲۶۹) خیر بسیار داده شده است.

گاهی چنین دیده می شود که در شعر شاعر بیتی با آیه و حدیثی همسویی و همسانی دارد. طوری که آن آیه و حدیث را پیش چشم خواننده آشنا می آورد. مانند این بیت حافظ:

طالع اگر مدد کند دامنش آورم به کف
ور بکشم زهی طرب ور بکشد زهی شرف

این ابیات با آیۀ متبرکۀ سورۀ توبه آیۀ ۵۲ همخوانی دارد که مفهوم آن چنین است: (آیا چیزی جز یکی از دو نکویی {پیروزی و شهادت} را برای ما چشم دارید؟)، پیوند باریک و نه چندان آشکاری دارد. در بیت حافظ به کف آوردن یار از دو بیرون نیست: یا کشیدن که زهی طرب و یا کشته شدن که زهی شرف و در آن آیۀ جهاد با دشمن از دو بیرون نیست: یا پیروزی که زهی طرب یا شهادت که زهی شرف.

و یا حافظ گفته است:

در پس آئینه طوطی صفتم داشته اند
آنچه استاد ازل گفت بگو می گویم

در این ابیات حافظ از خود چیزی نمی گوید و آنچه را استاد ازل گفت بگو، می گوید. این ابیات پیوند باریکی با این آیۀ متبرکه دارد که در برابر پیامبر اسلام (ص) آمده است: (او از پیش خود چیزی نمی گوید، گفتۀ او چیزی نیست، جز آنچه بدو وحی می شود) نجم ۳–۴.

فایق

عید؛

تداوم اعمال نکو یا آغاز معاصی!

کشوری دارای جمعیت بالغ بر ۳۰ میلیون، ۹۹درصد مسلمان و اکثریت مجاهد، بعد از ختم ماه مبارک و پر فیض رمضان- این ماه رحمت، مغفرت و رهایی از آتش جهنم، در نخستین روز عید سعید فطر که باید تداوم اعمال انجام یافته در رمضان باشد، عکس آن را یا نظاره کردند یا غافل بودند.

در نخستین روز عید سعید فطر همه شاهد چنان وضعیتی بودیم که نسبت به کشورهای غرب‌زده و دین‌ستیز، ما از آن‌ها سبقت کردیم – گویی در ماه مبارک رمضان این فساد پیشگان شیطان‌های انسی بودند و با شیطان‌های جنی در زنجیرها بسته شده بودند و همین‌که ماه مبارک رمضان اختتام یافت همه شیطان‌ها به شمول شیطان‌های انسی از زنجیرها باز شدند و با سرعت ۱۸۰ درجه به رقص و پایکوبی، لهو و لعب... پرداختند.

کنسرت‌های ویژۀ عید – کنسرت‌هایی که در آن دختر خانم‌ها با سرهای برهنه، قول‌های برهنه، یخن‌های برهنه، رقص‌های کاملاً همگون با رقصِ رقاصه‌های غربی و کشورهای غیر اسلامی، هذیان‌گویی‌های کاملاً موهن و خلاف ادب و اخلاق، رقص و پایکوبی شماری از هرزه دلان در کنار این فساد پیشگان، همه و همه به شأن ملتی می‌ماند که مدت‌های مدیدی علمانی‌ها و سایر جنبش‌های دین‌ستیز به فعالیت‌های ضد دینی و ترویج علمانیت و بی‌دینی فعالیت کرده باشند.

سریال‌های مبتذل، آهنگ‌های خلاف شعایر و اساسات اسلامی، برنامه‌های رباینده اخلاق و ادب، هرزه‌گویی‌های اهانت‌آمیز به شأن ملت غیر کشور، لهو سرایی‌های کاملاً متناقض با اخلاق و ادب جامعۀ اسلامی، همۀ این‌ها کم بود که برنامه‌ها و کنسرت‌هایی با اشتراک دختر خانم‌های اغلباً از اروپا برگشته و دختر خانم‌هایی که جز لهو سرایان و هرزه دلان دیگر مشوقی ندارند، با سخنان، رقص، هرزه سرایی و رفتارهای کاملاً شهوت برانگیز و تهوع آور به استقبال عید شتافتند. مردانی که خلاف همان شأن و غیرت مردانگی و شجاعت و سخاوت... عمل کردند یک‌جا با همان دختر خانم‌های از کشورهای غرب برگشته و به میزبانی همین‌ها اسامی برنامه‌های‌شان را عیدی گذاشتند و به آتش معصیت خویش هیزم انداختند.!!

از بهر طغیان‌گری و هتاکی همین فساد پیشگان است که بالای این ملت بارانی از عذاب می‌بارد.

حالا این ملتی که در مجالس و نشست‌ها و محافل سخن از مجاهدت و مبارزه بر ضد بیگانگان و ایادی مزدور شان شأن مجالس و محافل شان را تزیین می‌کند و دام از قهرمانی‌ها و متانت ملت‌شان حتی در داخل و خارج از کشور سخن می‌گویند و کتب و مجلات و جراید همیش از افتخارات این ملت مملو است و درست کشور ما با داشتن بیش از ده‌ها حزب و انجمن‌ها با پسوند، پیشوند و میان‌وند اسلامی، ده‌ها هزار عالم دین و شاید بیش، ده‌ها هزار حاجی، ده‌ها هزار طلبۀ دینی و با فیصدی اکثریت مجاهد در قبال این نشرات مبتذل و موهن به اسلام چه موقفی دارند؟

رئیس جمهور و رئیس اجرائیه که خویشتن را پاس‌دار اسلام و اساسات این دین حنیف می‌دانند و سوگند در این خصوص خورده‌اند و کابینۀ شان، شورای ملی (هردو مجلس)، ستره محکمه، شورای علمای کشور، شوراهای اسلامی کشور و تمام جامعه در بارۀ این همه که در بندهای فوق بیان شد، چه موقفی دارند؟

و این نبشته را با این جمله خاتمه می‌بخشم: شماری از رسانه‌ها در خصوص ربودن دین و اخلاق و ادب اسلامی از جامعۀمان دست و آستین بر زده‌اند. و ضرورت به مبارزۀ مسالمت‌آمیز برای اصلاح شان را هر افغان مسلمان وجیبۀ خود بداند. و شمار دیگری از رسانه‌هایی که برنامه‌های کاملاً اسلامی دارند، فعالیت‌های شان درخور ستایش است.

نوستالژی مرگ اندیشی ۶ و فقدان عزیزان

عبدالقیوم ملکزاد

" یاد آوری خاطرات و تاسف بر جامعه بشری معاصر، برخاسته از نوستالژی حسرت جمعی است." (ا- صیادی، ع- نوری)

استاد در این شعر لازم می بیند تا ضمن شکوه از مصیبت زلزله و سیلاب، از سیل جهل حاکم در جامعه و از سیل ظلم نیز ناله هایی سر دهد که بازگو کننده نوستالژی حسرت جمعی می باشد:

" ز سیل جهل بنالم که داده است به باد
اساس دایمی این خجسته بنیان را
ز سیل ظلم بنالم که ریشه کن بنمود
نهال بار ور آرزوی افغان را."

" کتیبهٔ منار یادگار شهدای هرات" شعری است که سخنسرای نامدار دیار ما (استاد خلیلی) ضمن تقدیم سلام " بر آستان خون آلود و با درود بر این یاد گار اشک اندود"، دعا می کند:

" همیشه دولت سر سبزی شهیدان باد
که گشته اند به خون سرخ زیر چرخ کبود"!
و این هم بیتی چند از این قصیده:
" چه پر دلان که دراین مهد دیده پوشیدند
که چشم شان به غم ما و تو دمی نغنود
چه سروران که شده دور، دستشان از تیغ
چه سرکشان که جدا گشته فرقشان از خود
چه سینه ها که به توپ عدو شده چو سپر
چه مشتها که سر خصم کوفته چو عمود
چه مادران که کشیدند بر فراز علم
به جای پرچم ملی ردای خون آلود
چه دیده ها که در آن مرد شعله های امید
چه قلبها که در آن نقش آرزو فرسود..."

استاد به تاسی از حسن بشر دوستی اش، غمسرودی دارد برای دختر فقیری که پدر و مادر را از دست داده است. این دختر نسرین نام دارد و عنوان شعرهم است همین!

بنگریم که شاعر گرامی ما، در این شعر (چهار پاره) وضع غمبار یتیم را چگونه ترسیم کرده؟:

" طفلی که یتیم گشت، دیگر
مطرود نگاه روزگار است
آن نو گل باغ زندگانی
در دیدهٔ روزگار خار است
شبها که کنار بستر او
می سوخت چو شمع مادر ازغم
می کرد پدر نثار رویش
صد بوسهٔ گرم را به یک دم
از چهرهٔ او که شوید این گرد؟
از دیده او که خشکد این نم؟
بر خندهٔ او که می شود شاد؟
بر گریهٔ او که می کند غم ؟
نسرین یتیم را که پرسد
چون مادر مهربان ندارد
آواره شود به خار و خارا
هر مرغ که آشیان ندارد..."

٩- وصیت نامه :

تصادف عجیبی است امشب چهاردهم ثور ۱۳۹۴ برابر است با بیست و هشتمین سالگرد رحلت جانگداز فرمانروای کشور سخن استاد خلیل الله خلیلی. ومن این نوشته های پراگنده را — که به نام " بررسی فرایند نوستالژی در سروده های استاد خلیلی" است، در حالی پایان می برم که مصادف است به سالگشت سفر بی بازگشت آن ابر مرد دانا و سخنور توانا.

ضمن اتحاف دعا به روح آن شاعر سرمایه بزرگ وطن که اکنون در دل خاک آرمیده است، وصیت نامهٔ او را که به نام " وصیت یکی از آوارگان در حال احتضار" می باشد، به عنوان یکی از سروده های غم اندود وی پیشکش می کنیم. استاد دراین شعر بلند، وصیتش را اینگونه به شعر در آورده:

" چون به غربت خواهد از من پیک جانان نقد جان
جا دهیدم در کنار تربت آوارگان
گور من در پهلوی آوارگان بهتر که من
بی کسم، آواره ام، بی میهنم، بی خان و مان
همچومن اینجابه گورستان غربت خفته است
بس جوان بی وطن، بس پیر مرد نا توان
کشور من سخت بیمار است، آزارش مده
زخمها دارد، نمک بر زخم آن کمتر فشان
از برای مدفن من سینهٔ پاکش مدر
بهر من بر خاطر زارش منه بار گران
داغها دارد منه بر سینه اش داغ دگر
درد ها دارد، دگر بر پیکرش خنجر مران
رقص رقصان از لحد خیزم اگر آرد کسی
مشت خاری از دیار من به رسم ارمغان
ای وطندار مبارک پی! اگر اینجا رسی،
جز خدا و جز وطن حرفی میاور بر زبان."

پس از آن که استاد خلیل الله خلیلی در دیار هجرت به لقاء الله پیوست، مطابق وصیت مرحومی، به تاریخ (۱۴) ثور سال ۱۳۶۶ ش در کنار تربت آوارگان در پشاور، به خاک سپرده شد. و عظام رمیم وی به تاریخ نهم جوزای سال ۱۳۹۱ش، توسط ارادتمندان وی، به پیشگامی و ابتکار آقای(جعفر رنجبر) از پشاور به کابل انتقال داده شد و طی مراسمی با شکوه در دانشگاه کابل، در کنار آرامگاه علامه سید جمال الدین افغان، مدفون گردید.

روان استاد شاد و جایگاهش فردوس برین باد.

....

رویکرد ها:

دیوان استاد خلیل الله خلیلی، چاپ عرفان به کوشش محمد کاظم کاظمی،
پله پله تا ملاقات خدا، دکتر زرین کوب،
نوستالژی در آثار ناصر خسر، نظامی، و خاقانی، احمد رضا صیادی و علی رضا نوری،
بررسی پدیده نوستالژی در شاهناماهٔ فردوسی و آثار شهریار، دکتر فاطمه غفوری،
قاری عبدالله و استاد بیتاب در خاطرات استاد خلیلی، دمی با ناظمی/ دویچه ویله،
بررسی عنصر "حسرت" در اندوهیاد های شاعران معاصر، دکتر یدالله جلالی پندری ودکتر محمد کاظم کهدوی و مژگان میر حسینی،
نوستالژی (غمیاد) در شعر کرم دوستی ، دکترعلی نوری و فرزاد حاجی پور شورابه،
مرگ اندیشی خیامی در آثار دو شاعر فارسی و عربی: صلاح عبدالصبور و نادر نادرپور، فرامرز میرزایی، مهدی شریفیان، علی پروانه.

رفیق بحر

وروسته له هغې چې د روژې په مبارکه میاشت کې د افغان دولت او وسله والو مخالفینو د نماینده گانو ترمینځه د لومړي ځل لپاره نیغ په نیغه مذاکرات، په پاکستان کې اسلام آباد ته نږدې د مري په سیمه کې د امریکا او چین د نمایندگانو په حضور کې ترسره شو، طمع کیده چې ښایې نورې د ناامنیو پیښې او د وسله والو مخالفینو بریدونه کم شي. مگر لکه چې د ولسمشر غني واک ته له رسیدو سره سم، د امریکا سره د امنیتي تړون لاسلیک کولو او وروسته بیا د افغانستان او پاکستان دواړو هیوادونو د استخباراتو د مرستیالانو ترمینځه د استخباراتي همکارۍ تړون لاسلیک کولو وروسته د نا امنیو د پیښو په ډېرښت کې هیڅ کموالی رانغی. دا دی اوس د سولې د مذاکراتو په شتون کې هم ورځ تر بلې د ناامنۍ پیښې ډیرېږي؛ د روژې په وروستېو ورځو کې د کابل په گډون د خوست او بغلان په ولایتونو کې د روژه ماتې پر مهال دوه وو درنو بریدونو؛ چې په هره پیښه کې زمونږ له لسو زیاتو بې گناه هیوادوالو څخه ژوند واخستلی شو، گڼې افغانۍ کورنۍ یې د ویر په ټغر کښینولې او د روژه په خوله انسانانو شهادتونه یې رامینځته کړل

همدارنگه پدې لړ کې یو برید د هوایي ډگر په لیار په امریکایي پوځي موټر و هم ترسره شو چې پکې د بهرنیو سربیره عام وگړي هم تلفات وو او د هیواد په ختیځ کې د کوټ، بټي کوټ، هسکې مینې، غني خیلو، نازیانو، سپین غر، روداتو، چپرهار، شیرزاد او خوگیانیو له پخوا څخه ناامنو ولسوالیو سربیره، په روژه کې نورو گڼو ولسوالیو لکه لعلپوره، کامه او دره نور کې هم د ناامنیو پیښې رامینځته شویدي او هم د نازیانو او سپین غر ولسوالیو څخه څلور سوه کورنۍ غني خیلو ولسوالۍ ته په راکوچیدلو مجبورې شویدي.

او هم د هیواد د جنوب په گڼو ولایتونو لکه هلمند، ارزگان، زابل او کندهار کې ورته پیښې رامینځته شوې دي او د تخار، کندز، بدخشان او جوزجان ولایتونو حالت هم لا هماغسې د ترپ او خرپ له بریدونو څخه خالي ندي او د ارچي دښتې ولسوالۍ په گډون ځینو ولسوالیو کې لا اوس وسله وال مخالفین ځواکمن دي؛ د تیرې سه شنبې په ورځ په فاریاب ولایت کې د المار په ولسوالۍ کې د یو ځانمرگي برید په نتیجه کې هم نهه ویشت کسان وژل شویدي او دوه دیرش تنه ټپیان شو، او د وردگو او لوگر ولایتونو دوه وروستۍ پیښې؛ چې د وردگو په جلریز ولسوالۍ کې هغه سیمه ایز پولیس د خپلو مسوولو مقاماتو د بې غورۍ لامله ووژل شو چې د سیمه ایزو پولیسو له اصولو خلاف یې په دغه سیمه کې شتون لرلو او د سیمې خلک یې له ظلمونو څخه په تنگ راغلي وو او د لوگر ولایت په چلتن سیمه کې په غره کې پرته پوسته باندې بیا امریکایي چورلکو بمباري وکړه؛ چې زمونږ لس کسه عسکر یې شهیدان کړیدي؛ دغه پیښه پداسې حال کې رامینځته شویده چې پدغه پوسته د افغان دولت بیرغونه هم رپانده وو او د ډیرو عیني شاهدانو په وینا بمباري هم دوه ځلې ترسره شویده، چې هیڅ د غلطۍ او خطاء امکان هم نه په گوته کوي مگر امریکایي مقامات یې یوازې تیروتنه تعبیروي او خپل تأسف ښکاره کوي!!!

د سولې لپاره له مذاکراتو وروسته هم؛ د ناامنیو ډېرښت!!



په بدخشان ولایت کې د دوه وو سیمه ایزو قومندانانو ترمینځه د یو معدن په سر جگړه کې ځاني تلفات بله پیښه ده. او داسې په لس گونو د علماو او قومي مشرانو د وژلو پیښې رامینځته کیږي.

مگر افغان دولت لا تر اوسه هم د خپلو نظامي او امنیتي ځواکونو د برلاسۍ ادعاء گانې کوي، چې همدا اوس هم د کورنیو چارو وزیر ویلې دي چې زمونږ امنیتي ځواکونه په بریالۍ توگه د وسله والو مخالفینو پر خلاف جنگیږي، نو آخر پوښتنه دا راولاړیږي چې دا طالبان څوک تجهیزوي او امکانات یې څوک برابروي چې د پاکستان په مذاکراتو کې د عبداللطیف منصور او حاجی ابراهیم په څیر د طالبانو په صفونو کې مؤثرې څیرې هم شتون لرلو او د هغوی په مذاکراتو کې گډون دا په گوته کوي چې ښایې د ملا عمر او مولوي جلال الدین حقاني دواړو ډلو ډاډ ورته حاصل دی؛ ځکه منصور د ملاعمر او اختر منصور وروسته د طالبانو دریم مهم مقام او حاجی ابراهیم د حقاني ورور دی.

اوس خو داسې معلومیږي چې د وسله والو مخالفینو ټولې کړۍ یواځې د پاکستان په واک کې ندي؛ بلکې د قطر د دفتر لخوا د احتیاطي بیان وروسته، چې د مذاکراتو څخه یې که ملاتړ ونکړ نو رد یې هم ونکړل، ښایې ځینې وسله وال مخالفین د امریکا سره هم اړیکې ولري؛ چې د لوگر ولایت په غره کې پرته پوسته باندې د امریکایي چورلکو بمبارکول دغه گمان نور هم یقیني کوي؛ ځکه څنگه د سهار په اوه بجو امریکایي چورلکې داسې پوسته بمباروي چې د افغان دولت بیرغ پرې رپیدلو؟!

خوب او روغتیا

رنخوریار داکتر عتیق الله (حلیمی)



الله (ج) په قران کریم کی فرمایی: ترجمه: او گرخولی مو ده شپه ستاسو د استراحت لپاره او ورخ د کار او روزگار لپاره.

طبعی خبره هم همداسی ده کله چی انسان د ورخی لخوا کار کوی نو روښنایی موجوده وی خلک په کار بوخت وی بالاخره ستړی شی نو خدای تعالی د دوی د آرام لپاره شپه پیدا کړیده چی کله تیاره خپره شی، شور ماشور آرام شی نو انسانان ویده شی تر څو هغه کارونه یی چی د ورخی په جریان کی کړیدی په دماغ کی ثبت او حافظی ته یی وسپاری او دا هم طبعی خبره ده کله چی هر ژوندی کار وکړی ویښ وی او ستړی شی نو د دی ټولو د حل لار خوب او استراحت دی.

د الهی پیغام او طبیعت څخه پرته تحقیقاتو ښودلی ده هغه کسان چی په نورمال ډول د ورخی لخوا کار او د شپی لخوا خوب کوی نسبت هغه کسانو ته چی د شپی لخوا کار کوی او د ورخی لخوا خوب کوی په ذهنی ډول آرام، د ښی حافظی خاوندان، او د ښه کار کولو ظرفیت یی لوړ وی. خینی حالات شته چی استثناء کڼل کیږی او هغه هم له طبیعت سره برابر دی لکه نوی زیږیدلی کوچنیان چی چی اکثرا په اولو ۶ هفتو کی د ورخی لخوا ویده کیږی او د شپی لخوا نارامه وی چی ده هم د هماغه عادت له مخی ده چی څه دپاسه ۹ میاشتی یی په همدی ډول د مور په گیډه کی تیری کړیدی.

خینی نور کسان بیا داسی دی د مجبوریت له کبله د شپی لخوا کار کوی او د ورخی لخوا خوب کوی نو دوی د هم کوشش وکړی چی حد اقل اته ساعته خوب پوره کړی اما لدی څخه پرته خینی کسان بیا داسی دی چی د مستی او یا خراب عادت له کبله دشپی لخوا ویښ او د ورخی لخوا تر ډیره ویده کیږی. ښکاره خبره ده کوم څوک چی د طبیعت خلاف کار کوی نو روغتیایی ستونزی به ورته انتظار وباسی. نن سبا زمونږ ډیری خوانان په فیس بُک، فلم لیدل، او یا هم د شپی لخوا په میلو کی بوخت وی نو دوی چی کله ښوونخي اویا پوهنتون ته خی په ذهنی ډول دی ته آماده ندي چی ښی لاسته راوړنی ولري.

د خوب په اړه لاندنی نه دلایل په غور سره ولولی:

۱- ښه روغتیا: ښه خوب کول د دی گرنټي کوی چی معافیت لوړ یوسي مگر داسی ښودل شویده چی ناکافی خوب کول د خینو ناروغیو لکه: قلبی حملات، د زړه ناروغی، د شکری نارغی او کیدای شی د چاقی سبب هم شی.

۲- جنسی فعالیت: تحقیقاتو ښودلی چی که چیری په نارینه کی خوب خراب شی نو د تیستیستیرون د سویی د کموالی سبب گرخی چی بالاخره په جنسی فعالیب ناوړه اغیزی کوي.

۳- د درد کموالی: که چیری تاسو حاد او یا مزمن درد ولری نو د کافی خوب کولو سره به ستاسو درد آرام شي همدارنگه که چیری تاسو د درد ضد درمل استعمال کړی او بیا ویده شی نو د درملو تاثیرات به زیات کړي.

۴- د جروحاتو د رامنخته کیدو کموالی: کافی خوب کول ممکن د جروحاتو او تصادماتو د کموالی لامل وگرخي، تحقیقاتو ښودلی چی په متحده ایالاتو کی په هرو ۵ حادثاتو کی یوه یی د بی خوبه او گنگس موټر چلوونکی پواسطه رامنخته کیږي چی په یوه کال کی یو میلیون پیښی جوړوي.

۵- ښه رواني حالت: کافي خوب د دی ضمانت نه کوي چی حتماً یو انسان ښه موډ ولري مگر ناکافي خوب ددی لامل گرخی چی ستاسو موډ خراب کړي چی کله کله ستاسو د ژړا، اوښکو بهیدو او یا هم د بی خایه خندا باعث شي.

۶- د وزن ښه کنترول: کافی خوب کول د دی لامل گرخی چی تاسو خپل وزن کنترول کی وساتی او بر عکس د خوب خرابوالی د دی باعث گرخی چی ستاسو وزن زیات شی. آیا پوهیږی چی دا ولی؟ دا خکه چی که تاسو ستړی یاست نو تاسو به کافی انرژی ونلری چی ورزش وکړی او یا هم ښه خواړه برابر کړی. په بدن کی د لیپټین پنوم یو هورمون موجود دی چی که چیری ستاسو خوب خراب وی نو سویه یی ټیټیږی او په نتیجه کی د لوږی احساس زیاتیږی نو کوشش کیږی چی په زیاته پیمانه غوړ او د زیاتی کالوری لرونکو غذایی موادو څخه استفاده وشی. نو خکه به یی وزن زیات شی.

۷- ښه فکر کول: ایا تاسو خپله کله هم له بد خوب څخه ویښ شوی یاست؟ څه ډول احساس مو درلود ؟... فکر کول خرابوی، توجه خرابوی، په تصمیم نیولو کی ستونزی رامنخته کوی دا کسان په منطقي او حسابی معاملاتو کی ښه ونده نشی اخستلای خکه چی کیدای شی له دوی څخه زیاتی تیروتنی صورت ونیسی.

۸- ښه حافظه: مطالعاتو ښودلی ده کله چی د شپی لخوا ویده کیږو نو د ورخی خاطرات او یادداشتونه متمرکز او پروسس کیږی او بیا ذخیره کیږی او که چیری دا کار ونشی نو یادداشتونه او خاطرات به په صحیح ډول ذخیره نشی او همدارنگه به مو له حافظی څخه پاک شي. همدارنگه مطالعاتو ښودلی ده چی ښه خوب ددی لامل گرخي چی خاطرات په غلط ډول ذخیره نشی.

۹- قوی معافیت: آیا کافی خوب کول د زکام څخه مخنیوی کولای شی؟ یوه مطالعه چی په متحده ایالاتو کی په ۱۵۰ کسانو سرته رسیدلی ده، دوی د ۱۵ ورخو لپاره د زکام ویروس سره مخامخ شوی و هغه کسان چی په شپه او ورخ کی یی ۷ ساعته او یا لدی څخه کم خوب کوه نسبت و هغه کسانو ته چی کم تر کمه یی ۸ ساعته خوب کوه دری چنده په زکام زیات اخته شوي و.

په پای کی راخی چی د خوب لپاره منظم وختونه وټاکو تر څو د الهی احکامو او طبیعت سره برابر وی نو په نتیجه کی به مو صحت ښه وي د خان او هیواد لپاره به گټور تمام شو او خدای به هم راڅخه راضي وي.

دور بعدی مذاکرات با...

دولت افغانستان را تقویت نمود که پاکستان بر طالبان از نفوذ کامل برخوردار است. اکنون که تلاش ها برای تدارک دور بعدی مذاکرات در جریان است، پاکستان باید گام های بلندتری در جهت تثبیت این ادعای خود بردارد و آن زمانی ممکن خواهد بود که آی اس آی نماینده گان طالبان در قطر را که وظیفهٔ مذاکره به آنها سپرده شده است، به دور میز مذاکره حاضر سازد.

هرچند محل مذاکرات دور سوم هنوز مشخص نیست اما دولت افغانستان می گوید که از مسایل مهم اجندای نشست سوم، موضوع آتش بس خواهد بود. این موضوع در نشست مری نیز مطرح شد اما افرادی که به نماینده گی از طالبان در آن نشست حاضر شده بودند، به این دلیل که هنوز مذاکرات صلح آغاز نشده است، جواب روشنی به این خواست دولت افغانستان ندادند.

در مذاکرات دور اول در ارومچی، نماینده گان طالبان ملاجلیل، ملاحسن رحمانی و ملاعبدالرزاق آخند بودند اما در دور دوم از ملا عبداللطیف منصور، ملاعباس و حاجی ابراهیم برادر مولوی جلال الدین نام برده شد. اکنون گفته می شود که در نشست سوم، باید نماینده گانی از دفتر طالبان در قطر نیز در این مذاکرات شرکت نمایند.

در دو نشست قبلی، افرادی که به نماینده گی از طالبان به میز مذاکرات حاضر شدند، تغییر کردند به این معنی که افراد نشست اول در نشست دوم شرکت نداشتند. اگر پاکستان در هر نشست، افراد جدیدی را به نام نماینده گان طالبان حاضر کند و هربار نیز مذاکرات از سر گرفته شود، می توان گفت که این مذاکرات بجایی نخواهد رسید. به همین دلیل است که اکنون دولت افغانستان تاکید دارد افرادی که در دور بعدی مذاکرات به نماینده گی از طالبان حاضر می شوند، باید از جانب رهبری طالبان معرفی نامه با خود داشته باشند.

ملا محمد عمر رهبر طالبان در پیامی به مناسبت عید فطر، هرچند راه رسیدن به صلح از طریق مذاکره را باز گذاشت اما بار دیگر به نقش دفتر طالبان در قطر در هر مذاکرات به منظور صلح تاکید ورزید بدون اینکه اشاره ای به مذاکرات اخیر در اسلام آباد داشته باشد. این تاکید به این معنی است که اگر در نشست بعدی، نماینده گان دفتر قطر حضور نداشته باشند، افرادی که به نام طالب در آن نشست شرکت خواهند کرد، نماینده گی از طالبان نمی کنند.

این تاکید می تواند فشارها بر کسانی را که قبلاً در صف طالبان بودند و فعلاً صلاحیتی ندارند اما آی اس آی می خواهد آنها را به نام نماینده گان گروه طالبان به مذاکرات بکشاند، کاهش دهد.

دولت پاکستان تلاش دارد تا طالبان را به سه گروه یعنی نماینده گان شورای کویته، شبکهٔ حقانی و دفتر قطر تقسیم نماید. هدف پاکستان از این کار ایجاد اختلاف در صف طالبان است تا از این طریق آنها را برای نزدیکی به پاکستان در رقابت قرار دهد. در نشست اسلام آباد شرکت حاجی ابراهیم بعنوان نمایندهٔ گروه حقانی به همین منظور بود اما امریکا که قبلاً در سال ۲۰۱۲ به وساطت پاکستان با حاجی ابراهیم مذاکره نموده بود، می داند که او سال هاست با برادر زاده اش سراج الدین حقانی هیچ رابطه ای ندارد.

به نظر می رسد که دولت افغانستان نیز همین تقسیم بندی را پذیرفته است زیرا می گوید که در مذاکرات بعدی باید نمایندهٔ گروه سوم یعنی دفتر قطر هم در مذاکرات حضور داشته باشد. با توجه به این حقیقت که پاکستان از آغاز بمیان آمدن پروسهٔ قطر با این دفتر مشکل داشت و به این باور است که اکثریت اعضای دفتر قطر با پاکستان مخالف اند، در موقعیت مشکلی قرار گرفته است. با توجه به تاکید رهبر طالبان که اختیار مذاکرات را فقط همین دفتر دارد، اگر قرار باشد که نماینده گان این دفتر در نشست بعدی شرکت کنند، در آنصورت شاید شرط اشتراک آنان این باشد که افراد دیگر که آی اس آی آنها را در اختیار دارد و بعنوان نماینده گان گروه های دیگر طالبان به اینجا و آنجا می برد، باید در مذاکرات شرکت نکنند. این کار برای پاکستان که سال ها برای تضعیف دفتر قطر تلاش کرده است، دشوار خواهد بود.

شایعاتی بگوش می رسد که پاکستان با دولت قطر در تماس شده تا اعضای دفتر طالبان در قطر را وادار سازد که در نشست بعدی، نماینده گان خود را به مذاکرات بفرستند اما دفتر قطر تا اکنون به این درخواست جواب رد داده است. هرچند گفته می شود که قطر کشوری در تحت ادارهٔ امریکاست اما حقیقت اینست که قطر با سیاست نسبتاً مستقل در جهان اسلام، با عربستان سعودی درگیر رقابت است. قطر می داند که وابستگی سیاسی در حد دنباله روی از سیاست های امریکا، همانگونه که نقش سعودی را در جهان اسلام تضعیف نمود، برای قطر نیز دست آوردی نخواهد داشت. بنا براین سیاست های بلند پروازانهٔ این کشور کوچک در خلیج فارس، برای طالبان موجب اطمینان خاطر است.

از جانب دیگر پاکستان سعی دارد تا از طریق عربستان سعودی به حل این مشکل بپردازد اما در این اواخر روابط سعودی و پاکستان بر سر مسئلهٔ یمن رو به سردی گرائیده است. شاید ذکر این نکته نیز بی ربط نباشد که برای نخستین بار در پیام رهبر طالبان به مناسبت عید، از ملت ایران در کنار ملت پاکستان بعنوان ملت دوست نام برده شده و حتی تلویحاً به کمک های (اندک و مخفیانه) از جانب یک یا دو کشور اشاره شده است که بدون تردید ایران را نیز شامل می شود. با توجه به رقابت میان سعودی و ایران در جهان اسلام، نام بردن از ایران در پیام رهبر طالبان می تواند نوعی هشدار به سعودی ارزیابی گردد که سعودی نباید بصورت یک جانبه و به خواست پاکستان، طالبان را زیر فشار قرار دهد.

مقامات پاکستانی در جریان عید فطر با دفتر طالبان در قطر تماس گرفتند و گفتند که اگر آنان موافق باشند، یکی از مقامات مهم دولت پاکستان قصد دارد تا برای رفع سوء تفاهم با اعضای این دفتر به دوحه سفر نماید اما طالبان به این بهانه که اکثریت اعضای دفتر به دلیل فرارسیدن عید به سفر رفته اند، این ملاقات را رد کردند.

از جانب دیگر طالبان در مورد نقش چین و امریکا در این نشست ملاحظه دارند. در دو نشست قبلی، از جانب چین اشخاص با صلاحیت و بیشتر از امنیت ملی این کشور سهم داشتند اما در مورد نمایندهٔ امریکا این نکته مشخص نیست که وی با کدام صلاحیت در این نشست ها شرکت داشت.

هرچند گفته شده بود که دور بعدی مذاکرات در اواخر ماه جولای برگزار خواهد شد اما با توجه به موانعی که به آن اشاره شد، امکان دارد این نشست به تعویق بیافتد. برای طالبانی که آی اس آی آنها را به دو کنفرانس قبلی حاضر کرده بود، موضوع محل مذاکرات و لیست اشخاص شرکت کننده از جوانب مختلف اهمیتی نداشت اما اگر قرار باشد در مذاکرات بعدی نماینده گانی از دفتر قطر شرکت نمایند، برای آنان این مسایل نیز از اهمیت خاص برخوردار است.

دست آورد ایران از توافق هستوی با گروه ۵+۱

از صفحهٔ اول

سرانجام پس از ۲۲ ماه مذاکرات دشوار میان ایران و کشور های عضو گروه ۵+۱ که شامل کشور های امریکا، آلمان، چین، فرانسه و روسیه می باشند و نیز نمایندهٔ سیاست خارجی اتحادیهٔ اروپا، سرانجام به تاریخ ۲۲ سرطان توافقی حاصل شد که به موجب آن قرار است ایران با قبول یک سلسله محدودیت ها، برنامهٔ اتومی خود را در تحت نظر آژانس بین المللی اتومی ادامه دهد و در مقابل کشور های غربی و سازمان ملل متحد نیز تحریم ها علیه ایران را از میان بردارند. بعضی از این تحریم ها بسرعت و برخی نیز با تاخیر چند ماهه از میان برداشته خواهند شد.

جان کری وزیر خارجهٔ امریکا اعلام داشت که تجارت، سفر اتباع ایرانی به امریکا، سرمایه گذاری و تحریم های بانکی در قدم اول از میان برداشته خواهد شد. اینها مسایلی است که سرمایه داران در امریکا و کشور های غربی به آن علاقمند اند.

جزئیات این توافق نامه به کانگرس امریکا فرستاده شده و کانگرس ۶۰ روز وقت دارد تا در مورد تائید و یا رد آن تصمیم بگیرد. کنگرهٔ امریکا در ۱۹ سپتمبر در مورد تائید یا رد این توافق نامه رای گیری خواهد کرد. در کنگرهٔ تعدادی از اعضای جمهوری خواه و نزدیک به اسرائیل با این توافق نامه بشدت مخالف اند و تهدید کرده اند که به آن رای مخالف خواهند داد اما اوباما نیز گفته است که در آن صورت وی مجبور خواهد بود تا تصمیم کنگره را ویتو نماید.

محمد جواد ظریف وزیر خارجهٔ ایران طی سخنانی در پارلمان کشورش اذعان نمود که این توافق یکسره به نفع ایران نیست اما هیئت ایرانی آخرین تلاش خود را به خرج داد تا در چهارچوب خطوط قرمزی که رهبری جمهوری اسلامی مشخص نموده بود، منافع ایران تامین گردد.

دست آورد ایران پس از سالها کشمکش و بحران با غرب و ماه ها مذاکره به منظور رفع این بحران اینست که قدرت های جهانی برنامهٔ صلح آمیز هستوی را برای ایران پذیرفتند و آنرا در چهارچوب معاهدات بین المللی عیار نمودند. به این ترتیب برنامهٔ اتومی ایران که تا اکنون بعنوان خطر برای جهان تلقی می شد، از این به بعد به موضوعی برای همکاری بین المللی در قالب استاندارد های بین المللی تبدیل می شود.

حق ایران برای داشتن برنامهٔ غنی سازی یورانیم و تولید آب سنگین که هردو در گذشته خطری برای امنیت جهان تلقی می شد، برسمیت شناخته شد اما غنی سازی یورانیم در حدی نخواهد بود که بتواند در برنامهٔ نظامی بکار گرفته شود. همه تاسیسات و مراکز هستوی ایران بکار خود ادامه خواهند داد اما همه فعالیت ها تحت نظر سازمان بین المللی انرژی اتومی خواهد بود. آژانس می خواست در تمام این مراکز دوربین های نظارتی نصب نماید که به دلیل حساسیت این موضوع در میان مردم ایران، هیئت ایرانی آنرا نپذیرفت اما در مقابل، آژانس بین المللی اتومی برای مدت ۲۵ سال آینده اجازهٔ نظارت بر مراکز غنی سازی یورانیم و ۲۰ سال اجازهٔ نظارت بر تولید وسایل مورد نیاز در سانترفیوژ ها را خواهد داشت و ایران مجبور خواهد بود هر زمانی که آژانس بخواهد، زمینهٔ بازدید از هر جایی را برای بازرسان آن فراهم آورد.

ایران حق خواهد داشت تا یورانیم غنی شده و آب سنگین خود را در بازار های جهانی بفروش برساند. به این ترتیب محدودیت علیه صادرات و واردات مواد هستوی درمورد ایران برداشته می شود.

ممنوعیت خرید تکنالوژی حساس مورد ضرورت ایران و وسایلی که کاربرد دو منظوره دارند از میان برداشته می شود اما این کار از طریق یک کمیسیون مشترک میان ایران و گروه ۵+۱ صورت خواهد گرفت. محصلین ایرانی از این به بعد می توانند در دانشگاه های مختلف جهان در رشتهٔ اتومی تحصیل نمایند.

در بخش رفع تعزیرات اقتصادی بخصوص تحریم های بانکی توافق صورت گرفت که این تحریم ها در قدم اول رفع گردد و در مجموع از ۸۰۰ شخص حقیقی و حقوقی رفع تحریم صورت گیرد. ایران در طول سال های گذشته از تحریم های بانکی و مالی صدمات بزرگ مالی را متحمل گردید. قرار است ده ها میلیارد دالر دارایی های منجمد شدهٔ ایران در خارج، به ایران باز گردانیده شود.

ایران پذیرفت که از ساختن موشک های بالستیک با توان حمل کلاهک هستوی خودداری می ورزد اما محدودیت ها بر سر خرید سلاح از میان خواهد رفت.

در مجموع می توان گفت که این توافق نامه مشکل ایران با جامعهٔ جهانی را تا حد زیادی حل خواهد کرد. قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل متحد که ایران را در تنگنای اقتصادی شدید قرار داده بود، برداشته خواهد شد اما در مقابل غرب انتظار دارد که ایران از این به بعد به یک عضو حرف شنو تر جامعهٔ بین المللی مبدل گردد اما برعکس سخنان اخیر آیت الله خامنه ای رهبر ایران در این مورد امریکا و سیاست های ایران در قبال منطقه، می تواند مایهٔ نگرانی کشور های دوست امریکا در این منطقه باشد.

آیت الله خامنه ای در سخنرانی خویش به مناسبت عید فطر گفت که سیاست ما در مقابل دولت مستکبر امریکا هیچ تغییری نخواهد کرد. وی ضمن اشاره به متن توافق نامه گفت که چه این توافق توسط کنگرهٔ امریکا تصویب شود و چه نشود، ما از حمایت دوستان مان در منطقه دست نخواهیم کشید. آیت الله خامنه ای تصریح نمود که از ملت مظلوم فلسطین، از ملت مظلوم یمن، از ملت و دولت سوریه، از ملت و دولت عراق، از مردم مظلوم بحرین، از مجاهدین صادق مقاومت در لبنان و فلسطین همواره مورد حمایت ما خواهند بود.

این سخنان آیت الله خامنه ای با توجه به اینکه ایران در آینده با توان اقتصادی بیشتر بخصوص به حمایت از حرکت های شیعی در شرق میانه برخواهد خاست، می تواند موجب نگرانی کشور های عربی گردد و جنگ نیابتی را در سراسر شرق میانه تشدید نماید.

چگونگی ایجاد پولیس محلی در...

بعد از ملاقات وی با رهبران چین و روسیه گمان ها بر این است که قدرت حامد کرزی نسبت به اشرف غنی برجسته می باشد. ورود طالبان و داعش از جنوب به شمال این گمانه زنی ها را تقویه نموده است که داعش و طالبان می خواهند از دریای آمو به تاجیکستان و ازبیکستان سرازیر گردند و منافع روسیه را به خطر مواجه سازند که این حرکت پرسش های جدی را حتا در میان رهبران کشور های آسیای میانه به وجود آورده است.

عدم علاقهٔ دولت در مبارزه با طالبان در شمال، رهبران پر قدرت جهادی را وا داشته است تا مجاهدان را تشویق و تقویت نمایند؛ زیرا آنها رمز و راز مبارزه با طالبان را خوب می دانند. اوضاع نشان می دهد که قدرت ابتکار از دست دولت در حال خارج شدن است و دولت باید ابتکار مبارزه با طالبان و خیزش های مردمی را به درستی مدیریت می نمود که در این کار کوتاه آمده است. اگر دولت نتواند در یک استراتیژی فعال نیرو های ضد داعش و طالب را در خط مقدم جبهه قرار دهد و نیرو های بین المللی را در این راستا بسیج سازد، قدرت ابتکار جنگ با طالب از دست دولت خارج خواهد گردید.

بدون شک در خلای رهبری سالم و در کار مبارزه با داعش و طالب نیرو های خودی و خیزش های مردمی به وجود خواهد آمد؛ طوریکه تشکل یک چنین نیرو ها در بدخشان، کندز، بغلان، فاریاب و سایر مناطق افغانستان در حال شکل گیری است، در صورتی که هرچه زودتر جلو پیشروی طالب و داعش گرفته نشود و تمام نیرو های مخالف داعش و طالب تحت یک رهبری واحد به کار گرفته نشود در آن صورت نوبت کشور های منطقه فرا خواهد رسید و افغانستان به عراق دوم تبدیل خواهد شد.

باید رهبران حکومت وحدت ملی تجربهٔ عراق، سوریه و یمن را به یاد داشته باشند، که چگونه کشور های منطقه به جنگ نیابتی می پردازند و تنور نفاق ملی را در این کشور ها گرم نگه داشته اند. خیزش های قومی و ایجاد پولیس محلی دور از حب و بغض و مفاد و مضار آن نتیجه و فرایندی موجود در کشور است؛ زیرا دیگر مجاهدان و مردم عام کشور حاضر نیستند شاهد پایمال شدن کشور شان زیر سم ستوران وحشی باشند و خود را به تقدیر حواله دهند.

روزی حزب دموکراتیک این کشور را مورد آماج هوس های شیطانی خویش قرار داد و روزی دیگر طالبان با شعار حاکمیت دین برای مردم زمین سوخته بجا گذاشت و بار دیگر به بهانهٔ موجودیت خارجی ها و سخنان دیگر می خواهند کشور را مورد تهاجم قرار دهند و مسیر مردم را از زنده گی و عزت تهی سازند.

وزیر دفاع ملی یا...

به این زودی ها کسی را به عنوان نامزد وزیر برای وزارت دفاع ملی معرفی کند. گفته می شود، وزیر شدن آقای ستانکزی به موضوع حیثیتی برای محمد اشرف غنی تبدیل شده است. معصوم ستانکزی قبلاً بحیث رئیس دارالانشای شورای عالی صلح کار می کرد و از این سکو یعنی سکویی صلح به سکوی وزارت دفاع که وظیفهٔ جنگ را در برابر دشمنان دارد از سوی اشرف غنی رئیس جمهور پرتاب گردید. این آقا متهم به دست داشتن و یا سهل انگاری وظیفوی در ماجرایی شهادت استاد ربانی رئیس پیشین شورای عالی صلح و رهبر جمعیت اسلامی افغانستان نیز است.

در عین حال خیلی‌ها معتقد اند که از نامزدی آقای معصوم ستانکزی برخی از کشورها حمایت می کردند. در صورتی که این گمانه زنی ها راست باشد، بدین‌گونه رأی نگرفتن نامزد وزیر دفاع ملی از سوی مجلس در واقع نه گفتن به بازی های بزرگتر در سطح کلان است. روی هم رفته و با در نظرداشت شرایط بد امنیتی مردم از حکومت وحدت ملی می طلبند، کسی را که وابسته‌گی های بیرونی ندارد و ارادهٔ خدمت به مردم و جنگ را علیهٔ دشمنان افغانستان دارد، جهت اخذ رأی معرفی کنند.

د کېږي ...

چې په یمن کې یې د حوثي ډلې څخه په ملاتړ کولو سره د عبد ربه منصور هادي حکومت شړلی وو. که څه هم تېره اونۍ صنعا (جنوبي یمن) ته بیرته د منصور هادي حکومت راستون شوی دی او وړاندې لدې چې ایران پدې تړون لاسلیک کولو سره سیاسي برلاسي حاصله کړي ، سعودي وکولاې شو چې صنعا ته د یمن د پخواني ولسمشر منصور هادي حکومت بیرته ستون کړي.

همدغه د سعودي او نورو خلیجي هیوادونو، د تړون پایله کې له ایراني لاسته راوړنو څخه ویره ده چې کیري را روانه اونۍ سعودي او نورو خلیجي هیوادونو څخه لیدنه کوي ، څو خپل استراتیژیک دوست او نور خلیجي هیوادونو ته ډاډ ورکړي چې د تړون په نتیجه کې ایران نشي کولاې د دوی گټې یا امنیت تهدید کړي او که ایران له تړون څخه سرغړونه وکړي نو دوی به اقتصادي کلابندي جاري وساتي ، لکه چې د امریکا ولسمشر ویلي وو چې ددغه تړون لاسلیک کول به د منځني ختیځ په پېښو کې آغیز ولري . چې اشاره یې د یمن په گډون ، د سوریې او عراق وضعي ته وه چې د سیاسي عواملو تر څنگه مذهبي عامل یې له ټولو پیاوړی دی . او په همدې منظور د امریکا د دفاع وزیر (اشتون) لومړی د اسرائیلو صدر اعظم سره کتلي او وروسته یې د سعودي چارواکو سره کتنه کړیده.

خو حقیقت دا دی چې د منځني ختیځ کړکیچ یوازې مذهبي انگیزه نلري ؛ بلکې د منځني ختیځ د کړکیچ اصل لامل د عربي واکمنانو لویدیځ پلوي پالیسې ده چې د فلسطین په تاریخي ستونزه کې د فلسطین د ولس سره د نارینتوب د دریځ خپلولو پر ځاې له اسرائیلو سره د لیاری جوړولو په پالیسی عمل کوي او د همدې ناکامې پالیسی لامله پرې ایران برلاسی شو چې په یمن کې د حوثي ډلې نا قانوني ملاتړ ته یې هم ودانگل . نو که چیرې امریکا او لویدیځه نړۍ د منځني ختیځ کړکیچ په رینښتوني توگه ختمول غواړي ، نو پکار ده چې خپل اقتصادي او سیاسي استراتیژیک دوست (اسرائیل) دې ته آماده کړي چې د فلسطیني مسلمان ولس حق ومني او د فلسطیني خاورو اشغال پریږدي او لکه چې څومره د اسرائیلو څخه ځان مجبور گڼي، په همدومره پیمانه باید د عربي ولسونو او په ځانگړې توگه د فلسطین د مظلوم ولس حق وپیژني او د فلسطین د ولس په گټه هره پریکړه د امنیت په شورا کې ویټو نکړي.

هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان را به راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است

قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

● مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند.

● مطالب آمده مسترد نمی گردد.

● آرا و اندیشه های مقالات غیر از سرمقاله لزوماً مبین آرا و مواضع جمعیت نیست.

شعار ما

رضای خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا
از عالی ترین آرزوهای ماست.

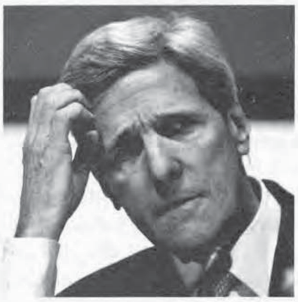
دور ششم –سال چهاردهم – شمارهٔ هفدهم ۳ اسد ۱۳۹۴ ۸ شوال المکرم ۱۴۳۶ 25 July 2015

د کېري خلیجي هیوادونو ته راتلونکی سفر

■ شفیق

د ایران او پنځه جمع یو هیوادونو ترمینځه د ایران د اتومي انرژۍ په سر نږدې له درویشت میاشتو راهیسې جاری مذاکرات بالاخره تېره اونۍ د یو سل مخیزه تړون په لاسلیک کولو سره نتیجې ته ورسیدل او د ایران د اتومي انرژۍ لانجه یې حل کړه؛ چې له مخې به یې ایران نړیوالو څارونکو ته هر وخت چې د ایران د اتومي تأسیساتو معاینه کول وغواړي ، ورکوي او تر اتو کلونو پورې ایران د بلاستیک توغندیو جوړولو څخه منع کوي او هم یې په بدل کې له ایران څخه نړیواله کلابندي له شپږو میاشتو وروسته پورته کیږي او په نتیجه کې به یې ایران وکولای شي چې له هر چا سره اقتصادي تړونونه ترسره کړي او د تیلو په ګډون خپل هغه تولیدات وپلوري ؛ چې د اقتصادي کلابندۍ لامله یې د ایران اقتصاد ته غټ زیان رسولی وو او هم یې د ایران پولي واحد راټیټ کړې وو .

له همدې امله د امریکا ولسمشر اوباما او د انګلستان صدر اعظم ډیویډ کامرون لخوا دغه تړون یو داسې بریالیتوب ګڼلی شوی چې اوباما ورته په نظامي لیار د دپلوماسۍ برلاسي ویلې او د انګلستان په خبر چین او روسیې هم یو ستر قدم ګڼلی دی او د پاکستان او هندوستان په څېر هیوادونو چې وروستي دواړه هم د اتومي ځواک لرونکي هیوادونه دي ، د ایران سره د اقتصادی راکړې ورکړې لپاره یو ګټور قدم ګڼلی دی؛ ځکه پاکستان به وکولاې شي چې د ګاز انرژي ورڅخه وپیري او د هندوستان سره به یې هم اقتصادي راکړه ورکړه لاپسې ډېره شي .



خو په سیمه کې دوه وو نورو لوریو باندې یې ډېر مستقیم آغیز شته دی؛ چې هغه لومړی د اسرائیلو هیواد دی ؛ چې له ټولو زیات لدغه تړون څخه ځان زیانمن ګڼي او د تړون په لورې هڅو د بابېزه کولو لپاره یې د مذاکراتو له پیل څخه پانګونه کړیوه او په وروستیو اونیو کې یې خو خپل د مخالفت کمپاین ته زور هم ورکړې وو ؛ چې له هغو هڅو یې د امریکا د کانګرس له استازو سره اړیکې او د نتیناهو امریکا ته پرله پسې سفرونه هم وو ، هغه چې امریکایي کانګرس ته یې د وینا پر مهال ډیره هڅه کوله ؛ څو د کانګرس استازي دې ته وهڅوي چې دغه تړون تائید نکړي .

د امریکا د اساسي قانون له مخې د نړیوالو تړونونو له حکومت لخوا لاسلیک کول ایجابوي چې د تائید رایه له کانګرس څخه واخلي ؛ چې په همدې بنیاد امریکا کانګرس به د دوه وو میاشتو دننه موده کې پدغه تړون د بحث کولو وروسته دغه تړون رد یا تائیدوي ؛ چې د رد په صورت کې ولسمشر کولاې شي د خپل ویټو حق څخه ګټه پورته کړي . که څه هم اوباما دغه حق له ځانه سره خوندي لري خو د ولسمشرۍ څه د پاسه کال وروسته ټاکنو کې د دموکراتانو د بریالیتوب هیله ایجابوي چې باید د رد رایه ورنکړي او له همدې امله اوباما تېره اونۍ د امریکا پخوانیو جنرالانو ته په پنسلوانیا آیالت کې د وینا پر مهال ډیر کوښښ وکړ چې د هغوی قناعت حاصل کړي او د خپلو خبرو په دوران کې وویلې، چې: له امریکا سره د نظامي حل او دپلوماسۍ د دوه وو لاریو څخه د دپلوماسۍ د لیارې انتخاب مناسب انتخاب وو ؛ ځکه پدې سره امریکا د هغو ډیرو نظامي لګښتونو څخه ځان ژغوري چې تر اوسه یې پدې اړه په ځان منلي وو .

خو د تړون څخه بل متأثر لوری د خلیج هیوادونو او په ځانګړې توګه د سعودي عربستان هیواد دی ؛ چې په سیمه کې د شیعه ایران له نفوذ څخه ځان او نورخلیجي هیوادونه زیانمن ګڼي . که څه هم سعودي په نړیوال سیاست کې د امریکا د استراتیژیک دوست په توګه ددغه تړون هر کلی کړی دی خو دا اندیښنه یې څرګنده کړیده چې باید ایران د تړون په پایله کې د لاسته راوړونکو پیسو څخه د شیعه نفوذ لپاره کار وانخلي؛ چې اشاره یې په یمن ، عراق او سوریه کې د ایران په ملاتړ په روانو جریاناتو او نا امنیو کې د خپلو پلویانو څخه د ایران نظامي ، سیاسي او اقتصادي ملاتړ ته وه؛ ۷مخ

همه چشم ها بسوی کمیسیون اصلاح نظام انتخاباتی!

□ هارون

برگزاری انتخابات پارلمانی و شورا های ولسوالی بدون اصلاح نظام انتخاباتی غیر ممکن گردیده است. اصلاح نظام انتخاباتی زمانی ممکن است که این کمیسیون تمام کمبودی ها را برجسته نماید و آن را غرض اصلاح به دولت پیشنهاد نماید. جامعهٔ جهانی در صورتی حاضر است هزینهٔ برگزاری انتخابات پارلمانی و شورا های ولسوالی ها را بپردازد، که سیستم انتخابات بدون دغدغه های جعل و تزویر برگذار گردد و این شفافیت بستگی به اصلاح نظام انتخاباتی دارد.

مردم افغانستان تشنهٔ اصلاح در نظام انتخاباتی است. در کمیسیون اصلاح نظام انتخاباتی شامل یک رئیس، یک معاون و سیزده عضو می باشد که از جمله یک تن به نماینده گی یونما در این کمیسیون حضور دارد، که برای کمیسیون کمک های تخنیکی و مشوره های لازم را فراهم می سازد و در تصمیم گیری های کار کمیسیون بی طرف می باشد.

قانون تشکیل، وظایف و صلاحیت های کمیسیون انتخاباتی شرایطی را برای عضو شدن کمیسیون انتخابات تعیین کرده است، که شامل: تابعیت افغانستان، داشتن تحصیلات عالی، تجربه، شهرت نیک، سن سی سالگی، عدم محکومیت به نقض حقوق بشری و جنایت و عدم عضویت احزاب سیاسی در زمان اجرای وظیفه می باشد.

از ماه حوت سال گذشته فرمان رئیس جمهور در مورد کار کمیسیون اصلاح نظام انتخاباتی صادر شد؛ اما رئیس اجرایی در برابر رئیس و برخی از اعضای آن مقاومت کرد، تا این که اعضای دیگری بعد از توافق هردو تیم در روز های اخیر ماه رمضان از سوی رئیس جمهور تعیین گردیدند. این اعضای جدید متشکل از هردو تیم بوده و قبل از همه بر منافع هردو تیم متعهد خواهند بود. دیگر غیر وابسته و تخصص در کار اعضای کمیسیون وجود ندارد. دو جناح تشکل دهندهٔ حکومت وحدت ملی چهره های نزدیک به خود را در کمیسیون اصلاح نظام انتخاباتی مقرر نمودند. این اعضا طوری که گفته شده است کمتر به کار برگزاری انتخاباتی وقوف و تجربه دارند، یک جنرال و یک شخصیت و متفکر انتزاعی در فلسفه کمتر می تواند به این مهم موفق به در آید.

هر چند در یک کشور بحران زده نمی توان از این بهتر جستجو کرد. باور ها براین است، که اعضای این کمیسیون به احتمال قوی در برخی از موارد در جریان کار معروض به اختلاف خواهند گردید. هرچند اصلاح انتخاباتی یک حرکت سیاسی است؛ اما باید دغدغه های حقوقی و فنی آن نیز مراعات گردد.

شاه سلطان عاکفی رئیس این کمیسیون گفته است، که این کمیسیون یک نهاد تصمیم گیرنده نیست و موارد مشخص را جهت اصلاح نظام انتخاباتی بعد از غور و بررسی به دولت پیشنهاد خواهد نمود. در صورتی که اشخاص بی طرف و متعهد به مردم افغانستان در این کمیسیون توظیف می گردیدند به مراتب بهتر از این اشخاص می بودند. به هر صورت امیدواری ها بر این است این کمیسیون بتواند اصلاحات لازم را در سیستم انتخاباتی به وجود آورد. ظرف پنج ماه بدینسو کار اصلاح نظام انتخاباتی بلاتکلیف قرار داشت؛ در حالیکه رئیس جمهور و رئیس اجرایی به مردم افغانستان و جامعهٔ جهانی وعده سپرده بودند تا هرچه عاجل به کار اصلاح نظام انتخاباتی بپردازند و تا ماه میزان جرگهٔ تعدیل قانون اساسی را دعوت کنند، تا پست ریاست اجرایی در قانون اساسی تسجیل گردد. تدویر جرگهٔ تعدیل قانون اساسی بدون برگزاری انتخابات پارلمانی و انتخابات شورا های ولسوالی ها تقریباً غیر ممکن خواهد بود.

بازگشت اعتماد در میان لایه های مختلف جامعه بستگی به نظام اصلاحات انتخاباتی دارد. باید انتظار کشید که این کمیسیون چگونه می تواند اعتماد از بین رفته خویش را باز گرداند و جامعهٔ جهانی را متقاعد سازد که هزینه های آن را بپردازد. یونما امیدوار است که دولت زمان برگزاری انتخابات پارلمانی را مشخص سازد. وظیفهٔ مهم و اساسی کمیسیون اصلاح نظام انتخاباتی طرح و پیشنهاد های مفید و مثبت خواهد بود که باید طی جلسات خویش آن را به حکومت پیشنهاد نماید. بر ملا نمودن نواقص و کمبودی ها در کار انتخابات آینده می تواند یک سلسله موانع و دشواری ها را از میان بردارد.

چگونگی ایجاد پولیس محلی در برخی مناطق کشور

■ تکساری

حوادث اخیر در تعدادی از ولایات کشور؛ مانند: بدخشان، کندز، فاریاب، میدان وردک و.... باعث انکشافات، موضع گیری ها، انقطاب ها و اتحادیه های جدید را در میان حامیان حکومت وحدت ملی به وجود آورده است. حزب جنبش ملی به رهبری جنرال دوستم و حزب جمعیت اسلامی در شمال در مقابله با حملات طالبان و سایر گروه ها متحد گردیده و عملاً در یک مبارزهٔ مشترک در برابر طالبان قرار گرفتند. جنرال دوستم و عطا محمد نور تعهد نمودند که تا پاکسازی شمال از وجود طالبان با مبارزهٔ مشترک خود ادامه خواهند داد. حاجی محمد محقق از شیوهٔ عملکرد دولت انتقاد نموده و دولت را در مبارزه با طالبان مقصر می داند و دولت در برابر طالبان در مناطق مرکزی افغانستان برنامهٔ مشخص نداشته است و به دولت هشدار می دهد که در صورت عدم حمایت دولت از مناطق مرکزی و هزاره ها به کمک مردم خواهد شتافت.

این گونه نظرات تند و بی سابقه بعد از حادثهٔ جلریز این رهبر پر نفوس شیعه را به شور درآورده است. در برابر یک چنین هشدار های



جناح های پر قدرت داخلی حکومت وحدت ملی وزارت دفاع ملی به این اکتفاء نموده است که به کسی اجازه تشکیل واحد های نظامی خارج از تشکیلات دولتی نخواهد داد. عدم حضور رهبران جهادی در نماز عید در ارگ حدس و گمان های را در میان رهبران دولتی تقویه نموده است که حامد کرزی به مثابهٔ ستون پنجم در داخل نظام عمل می نماید. ص۷